

Bydgoszcz, grudnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.31.2018

Pan

████████████████████

**Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Rojewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rojewie, Rojewo 8, 88-111 Rojewo, w dniach od 05 do 07 listopada 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 723/18 z dnia 30 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 724/18 z dnia 30 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie

Upoważnienia do kontroli Nr 725/18 z dnia 30 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str. 18-20]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: w zakresie przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi w okresie od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.; w zakresie organizacji komórek odpowiedzialnych za realizację zadania do dnia 2 listopada 2018 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 20/2016 podjętym w dniu 18 marca 2016 r. przez Wójta Gminy Rojewo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zarządzeniem nr 4/2016 podjętym w dniu 30 marca 2016 r. przez Pana ██████████ - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie, dokonano aktualizacji struktury organizacyjnej Ośrodka w związku w wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 24-35]

Zespół kontrolny stwierdził, brak zapisu realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie w okresie zasiłkowym 2016/2017. Z wyjaśnień Kierownika z dnia 5 listopada 2018 r. wynika,

iż „...brak konieczności zmian Statutu GOPS w Rojewie, związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci został uzgodniony z radcą prawnym Urzędu Gminy w Rojewie. Zarządzenie nr 20/2016 Wójta Gminy Rojewo z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego wyczerpuje zapis § 6 Statutu, mówiący o obowiązku wykonywania zadań określonych w ustawach”.

[Dowód akta kontroli, str. 36-48]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane i podpisywane były z upoważnienia Wójta Gminy Rojewo przez osobę posiadającą aktualne i kompletne do tego upoważnienia:

- ██████████ – referenta Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, upoważnienie nr 9/2016 z dnia 01.04.2016 r.,

- ██████████ - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, upoważnienie nr 5/2016 z dnia 22.03.2016 r.

Z wyjaśnień Pana ██████████ - Kierownika GOPS w Rojewie wynika, iż „...podczas wdrażania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz w czasie przyjmowania wniosków, wydawania decyzji i realizacji wypłat na okres zasiłkowy 2016/17 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rojewie do tego celu zatrudniona była jedna osoba w pełnym wymiarze czasu pracy. Wyżej wymienione czynności, w czasie których przyjęto i rozpatrzone 496 wniosków, zostały przeprowadzone bez zbędnej zwłoki, w terminach zdecydowanie wyprzedzających przewidziane ustawą...”. Podobnie w okresie zasiłkowym 2017/18, a tym samym do dnia kontroli realizacją świadczenia „Rodzina 500+” zajmował się jeden pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy.

[Dowód akta kontroli, str. 21-23,289-289a]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.260]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał Gminie Rojewo na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu *Rodzina 500+ w 2016 r.* kwotę **2.829.002,00 zł**.

Urząd Gminy wydatkował środki w kwocie 2.827.732,57 zł, z czego na koniec roku 2016 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł **1.269,43 zł** (zwrotu dokonano 30 grudnia 2016 r.), tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn.zm.). Prezentowane dane w sprawozdaniu pn: „Realizacja Programu Rodzina 500+ w 2016 r. (stan na koniec grudnia)” nie są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. Wyjaśnienia udzieliła Pani ██████████ – główny księgowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie, „...wyjaśniam, iż pomiędzy kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-28s w paragrafie 3110 wynoszącą 2.771.199,60 zł, a kwotą wykazaną w sprawozdaniu z realizacji Programu Rodzina 500+ 2016 stan na koniec grudnia 2.771.704,00 zł powstała różnica w wysokości 504,40 zł. Wynika ona z błędnego wpisania w miesiącu grudniu 2016 kwoty wypłaconych świadczeń w sprawozdaniu z realizacji Programu 500+ 2016 stan na koniec 2016 roku. Łącznie kwota ta powinna równać się kwocie wypłaconych świadczeń w paragrafie 3110 i wynosić 2.771.199,60 zł”.

[Dowód akta kontroli, str.50-90, 290-292]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	2.771.199,60
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	33.678,84
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	5.648,78
4120	Składki na Fundusz Pracy	668,33
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9.152,00
4300	Zakup usług pozostałych	5.483,00
4410	Podróże służbowe krajowe	239,11

4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.662,91
Razem	X	2.827.732,57

[Dowód akta kontroli, str.74-87]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia pracowników dotyczyły szkoleń z zakresu świadczeń wychowawczych pn: „Świadczenie wychowawcze 500 plus” oraz oprogramowania do obsługi programu świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str. 94-96, 100-107, 129-134, 147-156]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły (56.532,97 zł) nie więcej niż 2% otrzymanej dotacji w wysokości 2.829.002,00 zł na świadczenie wychowawcze, ($2.829.002,00 * 2 \% = 56.580,04$)

[Dowód akta kontroli, str. 91-191]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznał Gminie Rojewo **11.624,00** zł. Z faktur zaewidencjonowanych wynika, że wydatkowano **14.199,38** zł. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych, co przedstawia tabela poniżej.

[Dowód akta kontroli, str. 33-79, 100-157]

L.P.	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	Polecenie wyjazdu nr 6/2016	68,54	68,54	§4700	§4700	Delegacja
2.	Polecenie wyjazdu nr 12/2016	76,89	76,89	§4410	§4410	Delegacja
3.	Polecenie wyjazdu nr 16/2016	162,22	162,22	§4410	§4410	Delegacja
4.	Polecenie wyjazdu nr 31/2016	70,21	70,21	§4700	§4700	Delegacja

5.	Polecenie wyjazdu nr 15/2016	67,16	67,16	§4700	§4700	Delegacja
6.	VAT 303/03/2016	3.450,00	2.880,00	§4210	§4210	Urządzenie wielofunkcyjne HP LASERJET M426FDN
7.	VAT 371/SPR/2016	207,87	207,87	§4210	§4210	Toner Samsung
8.	VAT 2165772936	979,89	979,89	§4210	§4210	Artykuły biurowe
9.	VAT 292/2016	715,49	715,49	§4210	§4210	Druki
10.	VAT 2165801544	1338,45	1094,70	§4210	§4210	Niszczarka, Toner, Baterie
11.	VAT 396/2016	52,28	52,28	§4210	§4210	Rejestr wniosków
12.	VAT 522/02/2016	778,00	778,00	§4700	§4700	Szkolenie
13.	DSSA/FY16/03/0271	300,00	300,00	§4700	§4700	Szkolenie
14.	DSSA/FY16/04/1750	492,00	492,00	§4300	§4300	Licencja na oprogramowanie
15.	1499/SPR/2016	399,00	399,00	§4210	§4210	Toner HP LASERJET
16.	30/2016	12.350,36	2.653,36	§4300	§4300	Meble
17.	30/2016		1.492,77	§4210	§4210	Meble
18.	31/2016	3.990,00	1.330,00	§4210	§4210	Biurko
19.	417/09/2016	758,00	379,00	§4700	§4700	Szkolenie
		26.432,71	14.199,38			

Główna Księgowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie - Pani ██████████ wyjaśniła różnicę pomiędzy przekazanym Wojewodzie Sprawozdaniem, a faktycznie poniesionymi wydatkami wskazując, iż „...na wdrożenie programu pomoc państwa w wychowywaniu dzieci wydatkowano kwotę 14.199,38 zł, natomiast dotacja otrzymana na ten cel wynosiła 11.624,00 zł. Powstałą różnicę w wysokości 2.575,38 zł pokryto z 2% dotacji na obsługę w/w programu”

[Dowód akta kontroli, str. 191]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (A.B., B.A., D.M., D.K., D.A., D.E., F.Ż., K.T., K.A., K.A., K.A., K.A., L.N., L.A., Ł.A., Ł.J., P.M., P.M., P.M., P.M., P.W., S.A., Sz.A., Ś.J., W.A., W.I., W.A., W.K., W.I., W.K.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego

2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

[Dowód akta kontroli, str. 251-258, 270-271]

W dniu 29 października 2018 r. pismem znak: WPS.VIII.431.31.2018 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rojewie wyjaśnił, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rojewie przyjął 496 wniosków o świadczenie oraz wydał **487 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 476,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 11,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej – 0

Różnica pomiędzy ilością przyjętych wniosków, a ilością wydanych decyzji (9), wynika z konieczności przekazania wniosków do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach ustalenia konieczności zastosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; konieczności wyłączenia organu z postępowania; przekazania wniosków wg właściwości innym organom oraz pozostawionych bez rozpatrzenia”.

[Dowód akta kontroli, str. 4-5,49, 289a]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnionych do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **7 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.272-273]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2016 r. przed Świątami Bożego Narodzenia, tj. 2 grudnia oraz 15 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 49]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożył Pan ██████████ - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej: „...w kontrolowanym okresie GOPS w Rojewie weryfikował świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów – logi weryfikacji znajdują się w informatycznej bazie danych tut. ośrodka...”.

[Dowód akta kontroli, str. 49]

W badanej próbie 30 akt dotyczących wnioskodawców pobierających świadczenie wychowawcze zespół kontrolujący zwrócił uwagę, iż część dokumentacji dotyczącej sytuacji dochodowej umieszczona była w teczkach osobowych świadczeniobiorców ubiegających się o świadczenia rodzinne.

W jednym przypadku kontrolujący stwierdzili następujące uchybienia:

Decyzją administracyjną nr GOPS.SW.526.250.2016 z dnia 25.05.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pani M.P. na pierwsze i kolejne dziecko od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie po 500 zł. Pracownik GOPS w Rojewie podczas weryfikacji sytuacji dochodowej rodziny błędnie przeliczył dochody. W związku z powyższym zespół

kontrolerów poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Z uzyskanych wyjaśnień Pani ██████████ – referenta w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rojewie wynika,

iż „ ... w okresie zasiłkowym 2016/2017 - świadczenia wychowawcze w teczce osobowej Pani P.M. pracownik niepoprawnie przeliczył dochody. W trakcie zaistniałej kontroli została zweryfikowana ponownie sytuacja dochodowa. Jednocześnie zmieniono obliczenia oraz zweryfikowano ponownie. Zaistniała sytuacja nie wpłynęła na przyznanie świadczenia wychowawczego.”.

[Dowód akta kontroli, str. 262-263]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 3/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu ██████████ - Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

w Rojewie podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności:

- przestrzeganie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w obszarze regulacji art. 7, w zakresie prawidłowości ustalania dochodów rodziny oraz dochodu uzyskanego i utraconego,
- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.